

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Bollebygds kommun

April 2024

Projektledare: Marie Lindblad
Projektmedarbetare: Henric Eliasson

Innehållsförteckning

Sammanfattning	03
Inledning	06
Kommunstyrelsen	08
Samhällsbyggnadsnämnden	13
Socialnämnden	18
Utbildningsnämnden	23
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	28

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	Kommunstyrelsen	Samhällsbyggnadsnämnden	Socialnämnden	Utbildningsnämnden
Ändamålsenlighet	Grön	Gul	Grön	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Röd	Grön	Grön
Intern kontroll	Grön	Gul	Grön	Grön

Rekommendationer

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- Att utbildningsnämnden på ett tydligare sätt redovisar utfallet för samtliga verksamhetsmål samt tydliggör vilka åtgärder som avses vidtas vid bristande måluppfyllelse.
- Att samhällsbyggnadsnämnden säkerställer att åtgärder vidtas för att nå såväl de verksamhetsmässiga som ekonomiska målen.

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Kommunestyrelsen

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under 2023
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsens verksamhet bedöms ha bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontroll bedöms som tillräcklig.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja. Kommunstyrelsen antog en verksamhetsplan för 2023 vid sammanträdet 2023-01-24 - §14
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja. Kommunstyrelsen antog en budget för 2023 vid sammanträdet 2023-01-24 - §14
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Ja. Målen för kommunstyrelsens verksamhet anges i verksamhetsplan och budget för 2023. Totalt nio specifika verksamhetsmål har antagits. Målen har fastställts av kommunfullmäktige.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Ja. Målen för styrelsens ekonomi anges i verksamhetsplan och budget för 2023. Totalt två specifika finansiella mål har antagits: <ul style="list-style-type: none">• Resultat som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag.• Kommunens egenfinansieringsgrad som andel av investeringar
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Ja. De finansiella målen har tillhörande nyckeltal för att mäta måluppfyllelsen. Verksamhetsmålen är i flera fall formulerade som aktiviteter som ska genomföras.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	I dokumentet "Styrmodell för Bollebygds kommun" tydliggörs hur nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Denna fastställdes 2020-12-09 §161 Vi har inte kunnat verifiera att styrelsen fattat beslut om hur återrapportering till styrelsen ska ske.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Gul	I delårsrapport per 2023-08-31 redovisas endast prognostiserat resultat för fyra av styrelsens verksamhetsmål upp. Styrelsens ekonomiska mål följs inte upp i delårsrapporten. Dock lämnas en prognos för helåret 2023 på +2,0 mnkr. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2023-09-26 - §157
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I delårsrapporten följs inte alla verksamhetsmål upp. För de mål som följs upp redovisas vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå målen. I styrelsens årsredovisning för 2023 bedöms åtta av nio verksamhetsmål uppnås.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I delårsrapporten per 2023-08-31 redovisas inte någon prognos för styrelsens ekonomiska mål. Dock lämnas en prognos för helåret 2023 på +2,0 mnkr. Styrelsen har därmed vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans. I den kommunövergripande årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse på +1,6 mnkr.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Ja. Styrelsen uppnår åtta av nio verksamhetsmål. Ett mål bedöms som delvis uppnått.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Ja. I styrelsens årsredovisning för 2023 bedöms de ekonomiska målen uppnådda under 2023. Utöver detta redovisar styrelsen ett positivt resultat på + 2,8 mnkr under 2023. I den kommunövergripande årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse på +1,6 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämndens verksamhet har delvis bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under 2023
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Röd	Nämndens verksamhet har inte bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Nämndens interna kontroll under 2023 bedöms som delvis tillräcklig.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation:

- Att samhällsbyggnadsnämnden säkerställer att åtgärder vidtas för att nå såväl de verksamhetsmässiga som ekonomiska målen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en verksamhetsplan för 2023 vid sammanträdet 2023-01-23 -§3
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en budget för 2023 vid sammanträdet 2023-01-23 -§3
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Målen för nämndens verksamhet anges i verksamhetsplan och budget för 2023. Totalt fem nämndspecifika verksamhetsmål har antagits. Målen har fastställts av kommunfullmäktige.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Ja. Nämnden har antagit en budget för 2023. Antagen budget räknas som finansiellt mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Ja, verksamhetsmålen och de finansiella målen för samhällsbyggnadsnämnden kan anses mätbara.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	I dokumentet: Styrmodell för Bollebygds kommun, anges att nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Denna fastställdes 2020-12-09 §161. Vi har inte kunnat verifiera att nämnden fattat beslut om hur återrapportering till nämnden ska ske.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Ja. Nämndens delårsrapport per 2023-08-31 följer upp verksamhetsmålen. Delårsrapporten följer upp det ekonomiska utfallet.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	<p>Delvis. I delårsrapporten per 2023-08-31 bedöms tre av fem verksamhetsmål uppnås under 2023. Två av fem mål bedöms delvis uppnås. Granskningen kan inte verifiera att några tydliga åtgärder har vidtagits.</p> <p>I årsredovisningen följs samtliga av nämndens verksamhetsmål upp. Tre mål bedöms som uppfyllda, ett mål som delvis uppfyllt och ett som ej uppfyllt.</p>
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	<p>I nämndens delårsrapport redovisas ett negativt resultat om -1,1 mnkr under perioden jan-aug 2023. Dock lämnas en helårsprognos för nämndens ekonomi för 2023 på 0 mnkr i budgetavvikelse. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2023-09-25 - §129</p> <p>Enligt nämndens årsredovisning för 2023 redovisas en negativt budgetavvikelse på -7,8 mnkr för helåret.</p> <p>Utifrån det större negativa utfallet för helåret har nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för en ekonomi i balans.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I årsredovisningen följs samtliga av nämndens verksamhetsmål upp. Tre mål bedöms som uppfyllda, ett mål som delvis uppfyllt och ett som ej uppfyllt.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Enligt nämndens årsredovisning för 2023 redovisas en negativt budgetavvikelse på -7,8 mnkr för helåret.

Socialnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämndens verksamhet har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig under 2023.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en verksamhetsplan för 2023 vid sammanträdet 2023-01-17 - 2§
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en budget för 2023 vid sammanträdet 2023-01-17 - 2§
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Ja. För nämndens verksamhet har fem mål formulerats med tillhörande aktiviteter för att uppnå målen. Utöver detta har nämnden fått två utredningsuppdrag av fullmäktige att genomföra under 2023.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Ja. Nämnden har antagit en budget för 2023. Antagen budget räknas som finansiellt mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Ja. Både verksamhetsmålen och de finansiella målen bedöms som mätbara.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Röd	I dokumentet: Styrmodell för Bollebygds kommun, anges att nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Denna fastställdes 2020-12-09 §161 Vi har inte kunnat verifiera att nämnden fattat beslut om hur återrapportering till nämnden ska ske.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	I delårsrapport per 2023-08-31 redovisas resultat för nämndens verksamhetsmål. En redovisning av nämndens ekonomi för delåret samt en prognos för helåret 2023 lämnas. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2023-09-19 - §87.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I nämndens delårsrapport per 2023-08-31 bedöms fyra av fem verksamhetsmål uppnås under 2023. Ett mål bedöms delvis uppnås. För det mål som delvis uppnås redovisas planerade åtgärder för att uppnå målet för helåret 2023. I nämndens årsredovisning bedöms tre av fem verksamhetsmål uppnådda, medan två bedöms som delvis uppnådda.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Enligt nämndens delårsrapport per 2023-08-31 prognostiseras en positiv budgetavvikelse på +5,5 mnkr under 2023. I nämndens årsredovisning redovisas en positivt budgetavvikelse på +3,2 mnkr för helåret 2023. Nämnden bedöms därmed ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Ja. Nämnden redovisar tre av fem verksamhetsmål som uppnådda under 2023. Två verksamhetsmål bedöms som delvis uppfyllda,
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I nämndens årsredovisning redovisas en positivt budgetavvikelse på +3,2 mnkr för helåret 2023. Nämnden bedöms därmed ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Utbildningsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämndens verksamhet har delvis bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämndens verksamhet har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig under 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation:

- Att utbildningsnämnden på ett tydligare sätt redovisar utfallet för samtliga verksamhetsmål samt tydliggör vilka åtgärder som avses vidtas vid bristande målpuppfyllelse.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en verksamhetsplan vid sammanträdet 2022-12-14 -§96
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja. Nämnden antog en budget vid sammanträdet 2022-12-14 - §96
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Ja. Totalt sex verksamhetsmål för utbildningsnämnden finns formulerade i den antagna verksamhetsplanen, som antagits av fullmäktige: I nämndens verksamhetsplan finns även två mål som tagits fram av nämnden: <ul style="list-style-type: none"> • Förutsättningarna för undervisningens kvalitet ska förbättras. • Bollebygds kommun ska vara en kommun som erbjuder förutsättningar för ett jämlikt och berikande kultur- och fritidsutbud för hela befolkningen i livets alla skeden.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Ja, nämnden har antagit en budget för 2023. Antagen budget räknas som ekonomiskt mål.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Ja. Nämndens verksamhetsmål har tillhörande metoder och strategier för att mäta måloppfyllelsen. Nämndens budget följs upp genom analys av det ekonomiska utfallet per delår och helår.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	I dokumentet: Styrmodell för Bollebygds kommun, anges att nämnderna skall rapportera sina resultat till kommunfullmäktige. Denna fastställdes 2020-12-09 §161 Vi har inte kunnat verifiera att nämnden fattat beslut om hur återrapportering till nämnden ska ske.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	I delårsrapport per 2023-08-31 redovisas både resultaten kring verksamhetsmålen och utfall mot budget vid 2023-08-31 samt en prognos för helåret 2023. Nämnden behandlade delårsrapporten vid sammanträdet 2023-09-20 - §62
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	I delårsrapport per 2023-08-31 framgår att nämnden upprättat enhetsplaner för att utveckla måluppfyllelsen. Nämndens två verksamhetsmål bedöms delvis uppfyllas under 2023. Av fullmäktiges mål följs två upp i delårsrapporten som uppfyllda. Vi har inte identifierat några åtgärder för att höja måluppfyllelsen i anslutning till hantering av delårsrapport. I nämndens årsrapport för 2023 bedömer kommunen två av fullmäktiges mål som uppnådda. Det är genomgående svårt att av årsrapporten utröna graden av måluppfyllelse för övriga mål, då inga tydliga bedömningar görs. För de två mål som antagits av nämnden redovisas ingen statistik för 2023.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I nämndens delårsrapport år 2023 prognostiseras en positiv budgetavvikelse på +2,4 mnkr för helåret 2023. I nämndens årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse på +5,4 mnkr. Nämnden bedöms därför ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I nämndens årsrapport för 2023 bedömer kommunen två av fullmäktiges mål som uppnådda och en som delvis uppnådd. För de två mål som antagits av nämnden redovisas ingen statistik för 2023.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	I nämndens årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse på +5,4 mnkr.

Bilaga: Sammanställning av
revisionsfrågor för alla
revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor

Revisionsfråga	KS	SBN	SN	UN
1. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?				
2. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?				
3. Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?				
4. Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?				
5. Är målen uppföljningsbara (mätbara)?				
6. Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?				
7. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?				
8. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?				
9. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?				
10. När nämnden uppsatta mål för verksamheten?				
11. När nämnden uppsatta mål för ekonomin?				

Fördjupning - ledamöters deltagande på sammanträden

Den grundläggande granskningen har ett lite tillägg gällande att undersöka om det finns brister i ledamöters deltagande på sammanträden och om detta riskerar medföra att arvode utbetalas utan att deltagande i sammanträden sker.

Av arvodesregler för Bollebygd kommun framgår att arvode utgår enligt följande:

Årsarvode - till KF-presidium, KS-presidium, till nämndernas presidier samt till revisorerna.

Förrättningsarvode utgår om ledamot kallats till:

- a. sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper, liksom revisorernas sammanträden
- b. presidiemöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott
- c. sammankomst med kommunal samrådsinstans/intressentsammansatt instans

Förrättningsarvodet är för år 2024 532,73 kr/timme för första timmen och därefter 152,21 kr/påbörjad halvtimme.

Fördjupning - ledamöters deltagande på sammanträden

Utifrån protokollsgranskning har vi identifierat frånvaro för valda ledamöter i styrelsen och nämnder. Nedan redovisas de ledamöter som har haft en mer omfattande frånvaro under 2023 (antal frånvarande möten av det totala antalet nämndsammanträden)

Fredrik Olofsson, Kommunstyrelsen (7/11)

Peter Rosholm, Utbildningsnämnden (5/10)

Emelie Nilsson, Samhällsbyggnadsnämnden (4/12)

Jesper Berens Samhällsbyggnadsnämnden (5/12)

Ingen av dessa ledamöter har ingått i ett presidium och har därför inte haft något årsarvode.

2024-04-24

Marie Lindblad

Uppdragsledare

Marie Lindblad

Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Bollebygds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2023-09-xx. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.